

هوش مصنوعی پیشرفته

ویراست سوم

جلد دوم

اثر:

استیوارت جی راسل و پیتر نورویگ

Artificial Intelligence

A Modern Approach

Third Edition

Stuart J. Russel and Peter Norvig

برگردان و گردآوری:

دکتر حسین حاج رسولیها

(PEng.; PhD. UMIST)

انتشارات نیاز دانش

به نام آن که جان را فرگت آموخت

سخن مترجم

نیاز به یک اثر جامع و فراگیر ترجمه شده در عرصه‌ی مسائل هوش مصنوعی از مدت‌ها پیش احساس می‌شد. از یک سو کتاب درسی سودمندی به زبان فارسی که همه‌ی نیازهای مرتبط با آموزش هوش مصنوعی در کلاس درس دانشگاهی را مرتفع سازد، وجود نداشت و از طرف دیگر چالش‌هایی که دانشجویان این درس از لحاظ درک موضوعات مربوط به زبان لاتین با آن مواجه بودند دردرس‌آفرین شده بود. تجربه‌ی چندین ساله‌ی نگارنده‌ی این سطور از تدریس هوش مصنوعی از لحاظ پیچیدگی و ظرافت آن سبب شد تا تفکر ترجمه‌ی یک اثر جامع و فراگیر در این عرصه، نیاز خود را بیش از پیش متجلی نماید. اما آن‌چه بیش از همه اهمیت داشت و سبب نگرانی عمیق بود، داشتن شجاعت و اعتقاد به نفس در برگردان کامل، جامع و بدون خطا از نقطه‌نظر علمی در رابطه با یک اثر مهم مانند کتاب حاضر بود. پس از یقین از چیره شدن بر این چالش‌ها و حصول اطمینان از این موضوع که ارزش علمی و قلم نویسنده‌گان اصلی کتاب که به حق افرادی شایسته و ارزشمند از لحاظ علمی به‌شمار می‌آیند در ترجمه‌ی اثر آن‌ها رعایت و حفظ خواهد شد، تصمیم به گام نهادن در برگرداندن این اثر گرفته شد. کتاب «هوش مصنوعی - راهبردی نوین» به یقین یکی از جامع‌ترین کتاب‌های دانشگاهی در عرصه‌ی هوش مصنوعی است که در بیش از یک صد مؤسسه‌ی آموزش عالی معتبر جهانی به‌عنوان مرجع درسی برای دانشجویان شاخه‌های کامپیوتر، برق گرایش رباتیک، مکاترونیک، هوافضا و مهندسی پژوهشی در مقاطع کارشناسی و تحصیلات تكمیلی شناخته شده است.

بنابر تجربه‌ی نسبتاً طولانی تدریس درس هوش مصنوعی موضوعات مربوط به 27 فصل کتاب حاضر در دو بخش و در قالب دو جلد به‌منظور کاربرد در مقطع کارشناسی و تحصیلات تکمیلی تدوین شده است. با این امید که نیاز دانشجویان هر دو مقطع را تأمین نماید. بدیهی است جلد اول کتاب به شکل کامل، تمامی موضوعات سرفصل درس هوش مصنوعی را برای ارایه در مقطع کارشناسی شاخه‌های مهندسی کامپیوتر، برق گرایش رباتیک، مکاترونیک، هوافضا و مهندسی پژوهشی پوشش می‌دهد. جلد دوم اثر به‌همراه جلد نخست آن نیاز دانشجویان تحصیلات تکمیلی را همراه با پیوندهای اینترنتی اشاره شده در این جلد تأمین می‌نماید. این امید وجود دارد که دانشجویان عزیز در این زمینه حس می‌نمودند با انتشار برگردان کامل کتاب هوش مصنوعی - راهبردی نوین مرتفع گردد.

در این مقطع وظیفه‌ی خود می‌دانم از همه‌ی استادان ارجمند دانشگاه‌های سرزمین پهناور ایران چون اصفهان، صنعتی اصفهان، تهران، یزد، شیراز، تربیت مدرس، رازی، بوعلی و نیز واحدهای متعدد دانشگاه آزاد اسلامی که با پیشنهادهای گران‌سنگ خود و نیز یادآوری واژگان جدید سبب بالندگی ترجمه‌ی جلد دوم این اثر شدند و نیز جوانان برومند ایران زمین و به ویژه دانشجویان عزیزم که پیشنهاداتی سودمند را در قالب‌های گوناگون ارایه نموده‌اند سپاسگزاری و قدردانی نمایم.

در انتهای سخن بار دیگر لازم می‌داند از تمامی همکاران فرهیخته و دانشجویان گران‌قدر که مطالب ترجمه شده‌ی را مطالعه و با نگاه عمیق خود بررسی و تحلیل می‌کنند، تقاضا نماید کاستی‌ها و خطاهای احتمالی را که ناگزیر جلوگیری از آن‌ها در این حجم گسترش از مطالب و موضوعات میسر نمی‌باشد، گوشزد و اعلام نمایند تا در ویراستهای بعدی این نقطه‌نظرهای به غایت ارزشمند مورد استفاده قرار گیرد. جای دارد در این لحظه از همسر و فرزندانم که با شکیبایی و تلاش بی‌نظیر در مقاطع گوناگون کمک‌های فکری لازم و ستودنی را پیشنهاد نمودند و نیز مسئولین مرکز

نشر نیاز دانش بهویژه آقایان مهندس شیرازی و شمس که با علاقه‌مندی و حساسیت قابل تحسین به دنبال چاپ و نشر این اثر بودند و سایر فعالان در عرصه‌ی قلم‌نگاری و آماده‌سازی کتاب صمیمانه سپاسگزاری نماید و آرزوی توفیق ایشان را در ارایه‌ی خدمات فرهنگی و پژوهشی به جامعه‌ی جوان و پویای دانشجویی کشور که به حق معماران شایسته‌ی ایران فردا خواهد بود از ذات بی‌مثالش آرزو نماید.

حسین حاج رسولیها - تهران، بهار ۱۳۹۳

تقدیم به:

همه‌ی مشاهیر مقدم و معاصر ایران زمین

به ویراثه خوارزمی، پورسینا، بیرونی و خیام

پیش درآمد

هوش مصنوعی (AI) دامنه‌ی بسیار وسیعی دارد و این کتاب نیز بسیار عظیم است. تلاش ما برآن بوده است که چشم‌انداز کاملی از هوش مصنوعی را مورد مطالعه و کنکاش قرار دهیم. در این تلاش خواهان آن بوده‌ایم که تقریباً تمامی زمینه‌های علمی مرتبط با هوش مصنوعی شامل: منطق، احتمالات، ریاضیات پیوسته، برداشت و درک موضوعی، استدلال و تعقل‌گرایی، یادگیری، کنش و واکنش را به همراه هر موضوع دیگری از تجهیزات ریز الکترونیکی تا ربات‌های کاوشگر فضایی را در پوشش موضوعات این اثر قرار دهیم. این اثر از نقطه‌نظر وسعت بخشیدن به عمق مطالب نیز بسیار بزرگ و بالهمیت به شمار می‌آید.

عنوان اصلی کتاب «هوش مصنوعی» و زیرعنوان آن «راهبردی نوین» است. گزینش «راهبردی نوین» به جای آنکه از لحاظ مفهوم یک عبارت تهی باشد، تلاش دارد آن‌چه تاکتون در هوش مصنوعی شناخته شده است را در قالب یک چارچوب متعارف تشریح کند. این زیرعنوان به دنبال توصیف پیشینه تاریخی هریک از شاخه‌های شناخته شده در AI نیست. بنابراین در این مقطع لازم است از آن گروه که زیرشاخه‌های آن‌ها در این قالب شامل تأمل اندک شده‌اند پوزش خواهی به عمل آید.

آن‌چه در ویراست سوم جدید است. در ویراست جدید (سوم) تغییرات بنیادی اعمال شده در AI از زمان نشر ویراست قبلی آن در سال 2003 میلادی گنجانیده شده است. فناوری‌های کاربردی بسیار مهمی در AI در این فاصله‌ی زمانی روی داده است، از جمله می‌توان از بهره‌گیری گسترده و عملی شناسایی و تشخیص صدا و محاوره، ماشین‌های مترجم بی‌درنگ، خودروهای خودمختار و ربات‌های خانگی نام برد. نقطه‌عطف‌های الگوریتمی مانند راهکار برای بازی‌های بسیار دشوار چون سطرنج و چکرز در این فاصله طراحی و پیشنهاد شده است. بدیهی است به همه‌ی این موارد، پیشرفت‌های شگرف نظری بهویژه در محدوده‌ی استدلال و تعقل‌گرایی احتمالی، یادگیری ماشین و ماشین‌های یادگیر و بینایی ماشین را بایستی اضافه نمود. آن‌چه از نقطه‌نظر علائق ما اهمیت دارد تکامل مستمر تفکر در این عرصه می‌باشد و بنابراین اصل سازماندهی اثر حاضر را به‌گونه‌ای انجام داده‌ایم که تغییرات عمده‌ی ذیل را شامل گردد:

- تأکید بیشتر و عمیق بر روی شرایط محیطی قابل مشاهده و غیرقطعی (تصادفی) بهویژه در محدوده‌های کاوش و طراحی مجموعه‌های غیراحتمالی و تصادفی. اصولی مانند حالت باور^۱ که عبارت است از مجموعه‌ای از محیط‌ها (دنياها) و تخمین یا گمانه‌زنی حالت^۲ به منظور نگهداری باور حالت همگی در این مجموعه از مطالب اثر حاضر معرفی شده‌اند و به آن‌ها نظریه‌ی احتمالات نیز افزوده شده است.

- علاوه بر بحث پیرامون انواع محیط‌ها و عامل‌های هوشمند، در این اثر نگاه عمیقی به انواع نمادها و بیان‌هایی که یک عامل می‌تواند از آن‌ها بهره گیرد نیز شده است. در این رابطه بیان اتفاق^۳ که یک عامل هوشمند می‌تواند از آن بهره گیرد و هر حالت از دنیا (محیط) آن که به گونه‌ی یک جعبه‌ی سیاه درنظر گرفته می‌شود و نماد تجزیه شده^۴ (پارامتریک) که در آن هر حالت عامل مجموعه‌ای از زوج ارزش و صفت می‌باشند، کاملاً از یکدیگر تفکیک

1- Blief State

2- State Estimation

3- Atomic Representation

4- Factored Representation

- شده‌اند. بدیهی است این تمایز برای حالت سوم که عبارت است از نماد ساخت یافته^۱ و در آن دنیا و محیط عامل شامل اشیا و روابط بین آن‌ها می‌باشد نیز لحاظ شده است.
- نگاه عمیق و پرمحتوایی به موضوع نقش‌پردازی و سازماندهی اضطراری به‌ویژه در محیط‌های قابل مشاهده معطوف شده است که رویکرد جدید نقش‌پردازی سلسه‌مراتبی را نیز در درون خود جای داده است.
 - افزودن مطالب و موضوعات جدید پیرامون مدل‌های احتمالات (منطقی) درجه اول شامل مدل‌های فضای آزاد^۲ که در آن‌ها هم عدم قطعیت و نیز حیات اشیا وجود دارد از جمله‌ی موارد اضافه شده به اثر حاضر می‌باشد.
 - در نشر سوم کتاب فصل مربوط به مباحث یادگیری ماشین کاملاً بازنگری شده است و تأکید بیشتر بر انواع الگوریتم‌های یادگیری نوین و قراردادن هر یک در جایگاه نظری مطمئن آن‌ها شده است.
 - موضوعات مربوط به بازیابی اطلاعات و موتورهای جستجوی وب و نیز روش‌های یادگیری از مجموعه‌ی پایگاه داده‌ها و بانک‌های اطلاعاتی عظیم از جمله‌ی موارد دیگر اضافه شده به اثر جاری است.
 - به جرأت می‌توان ادعا کرد 20 درصد از حجم مطالب فعلی کتاب کاملاً جدید می‌باشد و 80 درصد باقیمانده پژوهش‌های پیشین را تشکیل می‌دهد که مجدداً با این دیدگاه بازنویسی شده‌اند تا تصویری یگانه را از موضوعات هوش مصنوعی ارایه دهند.
- چارچوب و سازماندهی کتاب. تنها عامل یکپارچگی تمامی بخش‌های این اثر فلسفه‌ی وجودی یک عامل هوشمند است. ما AI را به عنوان مطالعه‌ی عامل‌های هوشمندی می‌شناسیم که قادر به دریافت برداشت‌ها و آگاهی‌هایی از محیط اطراف خود می‌باشند و در برابر آن‌ها کنشی را انجام می‌دهند. هر عامل هوشمند قادر است یک تابع را پیاده‌سازی نماید که هدف آن تابع نگاشت زنجیره‌ی برداشت‌ها به کنش‌ها و عملیات مربوط به آن می‌شود.
- به این منظور روش‌های گوناگونی را برای تعریف این تابع مورد مطالعه قرار می‌دهیم. از جمله می‌توان عامل‌های واکنش‌گرا، طرح پردازان بی‌درنگ (زمان واقعی) و یا سیستم‌های نظری تصمیم گیرنده را نام برد. نقش بنیادی یادگیری به منظور گسترش افق و دانش طراحان به محیط‌های ناشناخته که سبب محدودیت طراحی عامل‌های هوشمند است از جمله مطالب دیگر موضوعات این اثر است. این محدودیت طراحی سبب رویکرد دانش انتشاری استدلال‌گرایی و بیان یک عامل را شکل می‌دهد. دو موضوع رباتیک و بینایی به عنوان دو چالش مستقل از یکدیگر تحلیل نمی‌شوند بلکه وقوع آن‌ها در ارتباط با دستیابی به اهداف صورت می‌پذیرد و این نیز یکی از موضوعات مهم تحلیلی این اثر می‌باشد. تأکید بر اهمیت محیط‌های هدفمند در ارتباط با طراحی مناسب برای عامل‌های هوشمند از جمله موارد دیگر مورد بحث این کتاب را تشکیل می‌دهند.
- هدف اصلی ما انتقال عقاید و باورهایی است که در طول 50 سال گذشته در پژوهش‌های AI و در طی دوهزار سال گذشته انجام شده است. تلاش شده از تعاریف رسمی و خشک پرهیز و در همان حال دقیق و ظرافت موضوعات نیز رعایت گردد. الگوریتم‌های تصادفی کاذب (*Pseudocode Algorithms*) معرفی شده‌اند تا شالوده‌ی کلیدی این باورها را پایه‌ریزی نمایند. بدیهی است کدهای کاذب در پیوست (ب) توصیف شده‌اند.

این اثر در اصل به منظور بهره‌برداری در هر دو مقطع کارشناسی و تحصیلات تکمیلی به نگارش درآمده و سازماندهی آن در قالب 27 فصل نیز به همین منظور بوده است. نمونه سرفصل‌های گزینش شده در هر دوره را می‌توان از سامانه‌ی اصلی کتاب در آدرس URL ذیل ملاحظه نمود:

<http://www.aima.CS.berkeley.edu>

تنها پیش‌نیاز این کتاب آشنایی با اصول و مفاهیم علوم کامپیوتر مانند طراحی الگوریتم، ساختمنداده‌ها، آن هم با درک کافی از این موضوعات می‌باشد. اصول ابتدایی و مبانی ریاضیات مانند جبر خطی و انتگرال از جمله ابزار مفید برای درک برخی دیگر از مباحث است. پیوست (ب) موارد لازم در این خصوص را تأمین نموده است.

تمرین‌های انتهایی هر فصل نیازمند آگاهی‌های گوناگون هستند. تمرین‌های نیازمند برنامه‌نویسی جامع با واژه‌ی برنامه‌نویسی مشخص شده‌اند. این پرسش‌ها را می‌توان به کمک منبع ذخیره‌ی برنامه‌ها در سامانه‌ی اینترنتی اشاره شده در بالا پاسخ‌گویی نمود. برخی از این پرسش‌ها در مقیاس یک پایان‌نامه‌ی دانشجویی به شمار می‌آیند. تعدادی از تمرین‌های هر فصل نیازمند پژوهش فراتر از متن کتاب می‌باشند و با واژه‌ی پژوهش مشخص شده‌اند.

در سرتاسر کتاب نکات مهم پرنگ (Bold) شده‌اند. آدرس سامانه‌ی اینترنتی کتاب شامل مطالی از جمله موارد ذیل است:

- پیاده‌سازی الگوریتم‌ها با بهره‌گیری از زبان‌های گوناگون برنامه‌نویسی.
- فهرستی از بیش از 100 مؤسسه‌ی آموزش عالی معتبر جهان که از این کتاب به عنوان مرجع اصلی درس خود بهره می‌گیرند به همراه پیوندهای اینترنتی این مؤسسه‌ها.
- تعداد 800 پیوند به ترتیب درآمده از سامانه‌های مفید در ارتباط با AI.
- فهرست فصل به فصل مطالب کمک آموزشی و پیوندهای اینترنتی لازم AI.
- دستورالعمل‌های لازم جهت پیوستن به همایش‌های مجازی AI و بسیاری موضوعات دیگر.

شرح تصویر جلد کتاب. یکی از نکات مهم جلد کتاب تصویر آخرین موقعیت از دور ششم بازی شطرنج بین قهرمان جهانی این بازی، گری کاسپاروف و برنامه‌ی هوش مصنوعی آبی عمیق (DEEP BLUE) از IBM در سال 1997 میلادی است که سرانجام آن شکست قهرمان جهان برای نخستین بار از یک ربات هوشمند بود. شخص کاسپاروف در بالای تصویر نشان داده شده است و در سمت چپ وی ربات انسان نمای مشهور، اسیمو (Asimo) ایستاده است. در سمت راست او نیز توماس بیز (Thomas Bayes) ریاضی‌دان مشهور قرار دارد که نظریه‌های وی در ارتباط با احتمالات به عنوان مقیاس اندازه‌گیری تفکر شالوده‌ی بسیاری از فناوری‌های نوین AI را در حال حاضر تشکیل می‌دهد. در ذیل همه‌ی این تصاویر کاوشگر مریخ قرار دارد، یک ربات مهاجرت نموده به این کره‌ی قرمز در ماه مارس 2004 میلادی که از آن زمان تاکنون به کاوش خود در سطح مریخ ادامه می‌دهد. در سمت راست کاوشگر مریخ آلن تورینگ ریاضی‌دان مشهور که نظریه‌های وی شالوده‌ی اساسی علوم کامپیوترا را به طور کلی و هوش مصنوعی را به ویژه تشکیل می‌دهد. در پائین تصویر جلد کتاب نخستین ربات طراحی شده که قادر به ترکیب برداشت‌های خود از محیط اطراف و سپس مدل‌سازی آن محیط، یادگیری و نقش اندازی آن‌ها می‌باشد و با نام Shakey معروف است ترسیم شده است. همراه این ربات، طراح و خالق آن چارلز رُسِن قرار دارد. سرانجام در سمت راست پائین تصویر، ارسسطو ریاضی‌دان معروف قبل از میلاد ملاحظه می‌شود که بنیانگذار اصول منطق است و نظریه‌های وی تا انتهای قرن 19 میلادی تأثیرگذار بودند. در سمت چپ تصویر ارسسطو، نماد یک الگوریتم نقش‌گرا بازهم از ارسسطو و به

زبان اصل یونانی آن است و در پس عنوان کتاب شبکه‌ی CPSC بیز برای تشخیص پزشکی و کاربرد آن در هوش مصنوعی قرار گرفته است. در پس زمینه صفحه‌ی شطرنج بخشی از یک الگوی منطقی بیز برای آشکارسازی و تشخیص انفجارهای هسته‌ای منتج از سیگنال‌های زلزله، یکی دیگر از کاربردهای هوش مصنوعی نشان داده شده است.

تقدیر و سپاس. سرانجام سپاس بی کران به سوی صدھا نفر از اندیشمندان، پژوهشگران، استادان و دانشجویان که هریک از آن‌ها بنابر فراخور توان و بضاعت علمی خوبیش در نگارش و خلق این اثر سهم چشمگیر و شایسته‌ای دارند. فهرست اسامی آن‌ها شامل چندین صفحه در کتاب اصلی به تحریر درآمده است. به همه‌ی این انسان‌های فرهیخته نهادهای علمی و پژوهشی چون دانشگاه‌ها و سازمان هوا و فضانوردی آمریکا، ناسا را نیز بایستی اضافه نمود.

شرح حال پدیدآورندگان اثر

استیورات راسل در سال 1962 در شهر پورتزموث انگلستان به دنیا آمد وی مدرک B.A. خود را در رشته‌ی فیزیک در سال 1982 میلادی با درجه‌ی ممتاز از دانشگاه آکسفورد دریافت نمود و موفق به اخذ PhD در سال 1986 میلادی در شاخه‌ی علوم کامپیوتر از دانشگاه استانفورد آمریکا شد. پس از آن به عضویت هیأت علمی دانشگاه برکلی کالیفرنیا درآمد. در حال حاضر استاد علوم کامپیوتر و مدیر مرکز سیستم‌های هوشمند آن دانشگاه و دارنده‌ی کرسی افتخاری مهندسی اسمیت – زاده در آن دانشگاه است. در سال 1990 جایزه‌ی پژوهشگر جوان ریاست جمهوری آمریکا از بنیاد علوم ملی آمریکا را دریافت نمود و در سال 1995 یکی از برنده‌گان مشترک جایزه‌ی علمی تفکر (*Thought Award*) بود. او در سال 1996 کرسی استادی میلر دانشگاه کالیفرنیا را نیز به دست آورد و به عنوان جانشین ریاست دانشگاه در سال 2000 برگزیده شد. در سال 1986 سخنرانی یادبود *Forsyth* را در دانشگاه استانفورد ایجاد نمود. وی در حال حاضر استاد و عضو اسبق شورای جامعه‌ی هوش مصنوعی آمریکا است. بیش از 100 مقاله در موضوعات گوناگون هوش مصنوعی و اثرهای دیگری چون بهره‌گیری از دانش در شبیه‌سازی و نیز مطالعه پیرامون تحقق استدلال‌گرایی محدود در رباتیک از جمله آثار ماندگار وی به همراه این اثر می‌باشد.

پیتر نرویگ در حال حاضر مدیر بخش پژوهش گوگل است و در بین سال‌های 2002 تا 2005 مدیر مسئول الگوریتم‌های موتورهای جستجوی اینترنتی بود. او استاد جامعه‌ی آمریکایی هوش مصنوعی و رباتیک می‌باشد. پیش از این وی به عنوان مدیر پژوهش‌های رایانه‌ای ناسا در مرکز پژوهش‌های AMES در توسعه و تکمیل پروژه‌های هوش مصنوعی و رباتیک ناسا نقش مهمی ایفا نموده است. به عنوان سرپرست پژوهشگران *Junglee* وی نخستین سرویس بازیابی اطلاعات اینترنتی را پایه‌گذاری نمود. او مدرک B.S. خویش را در رشته‌ی ریاضیات کاربردی از دانشگاه برلن دریافت نمود و مدرک P.h.D. را نیز در رشته‌ی علوم کامپیوتر از دانشگاه برکلی کالیفرنیا اخذ کرد. او دریافت کننده‌ی جایزه‌ی ممتاز نوآوری‌های مهندسی از دانشگاه برکلی و مدال نوآوری‌های استثنایی از سازمان ملی هوا و فضانوردی آمریکا ناسا می‌باشد. او در حال حاضر استاد دانشگاه جنوب کالیفرنیا (USC) و عضو پژوهشگر برکلی است. آثار دیگر وی عبارتند از: نظریه‌های برنامه‌نویسی AI، مطالعه زبان برنامه‌نویسی *Lisp* و *Verbmobil*، سیستم ترجمه و تفسیر محاوره رودررو در هوش مصنوعی به کمک سیستم عامل UNIX می‌باشند.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل سیزدهم / اندازه‌گیری عدم قطعیت	۲۱
۱-۱۳ عملیات در شرایط عدم قطعیت	۲۱
۱-۱-۱۳ خلاصه‌سازی عدم قطعیت	۲۲
۲-۱-۱۳ عدم قطعیت و تصمیم‌گیری‌های عقلانی	۲۴
۲-۱۳ علامت‌گذاری احتمالات پایه	۲۶
۱-۲-۱۳ مفهوم از احتمالات چیست؟	۲۶
۲-۲-۱۳ زبان گزاره‌ها در اظهارهای احتمالی	۲۹
۳-۲-۱۳ بنداشت‌های احتمالات و معقولی آنها	۳۳
۳-۱۳ استنتاج با بهره‌گیری از توزیع مشترک کامل احتمالات	۳۵
۴-۱۳ استقلال	۴۰
۵-۱۳ قانون بیز و کاربرد آن	۴۲
۱-۵-۱۳ اعمال قانون بیز به یک مورد ساده	۴۳
۲-۵-۱۳ بهره‌گیری از قانون بیز به منظور ترکیب شواهد	۴۴
۶-۱۳ بازنگری مجدد دنیای هیولا	۴۷
۷-۱۳ خلاصه مطالب فصل	۵۱
فصل چهاردهم / استدلال‌گرایی احتمالی	۵۷
۱-۱۴ توصیف دانش در یک قلمرو فاقد قطعیت	۵۷
۲-۱۴ مفاهیم شبکه‌های بیز	۶۰
۱-۲-۱۴ توصیف تابع توزیع مشترک کامل	۶۱
۲-۲-۱۴ روابط استقلال مشروط در شبکه‌های بیز	۶۶
۳-۱۴ توصیف مؤثر توزیع مشروط	۶۶
۴-۱۴ استنتاج کامل و دقیق در شبکه‌های بیز	۷۲
۱-۴-۱۴ استنتاج از طریق شمارش	۷۳
۲-۴-۱۴ الگوریتم حذف متغیر	۷۵
۳-۴-۱۴ پیچیدگی استنتاج دقیق	۸۰
۴-۴-۱۴ الگوریتم‌های خوشبندی	۸۱
۵-۱۴ استنتاج تقریبی در شبکه‌های بیز	۸۱
۱-۵-۱۴ روش‌های نمونه‌گیری مستقیم	۸۲
۲-۵-۱۴ استنتاج در شبیه‌ساز زنجیره‌ای مارکو	۸۸
۶-۱۴ الگوهای رابطی و احتمال مرتبه‌ی نخست	۹۲
۱-۶-۱۴ دنیاهای ممکن	۹۳
۲-۶-۱۴ الگوهای احتمال رابطی	۹۵

۹۹.....	۳-۶-۱۴ الگوهای احتمال فضای آزاد
۱۰۱.....	۷-۱۴ رویکردهای دیگر استدلال‌گرایی عدم قطعیت
۱۰۲.....	۱-۷-۱۴ روش‌های بر مبنای قانون برای استدلال‌گرایی عدم قطعیت
۱۰۴.....	۲-۷-۱۴ توصیف ناآگاهی (جهالت) یا نظریه دمستر و شیفر
۱۰۶.....	۳-۷-۱۴ توصیف ابهام یا مجموعه‌ها و منطق فازی
۱۰۸.....	۸-۱۴ خلاصه‌ی مطالب فصل

۱۱۹.....	فصل پانزدهم / استدلال‌گرایی احتمالی در گذر زمان
۱۲۰.....	۱-۱-۱۵ زمان و عدم قطعیت
۱۲۰.....	۱-۱-۱۵ حالت‌ها و مشاهدات
۱۲۲.....	۲-۱-۱۵ الگوهای انتقالی و حسگر
۱۲۴.....	۲-۱۵ استنتاج در الگوهای گذرا (موقعی)
۱۲۶.....	۱-۲-۱۵ غربال‌گری و پیش‌بینی
۱۲۸.....	۲-۲-۱۵ هموارسازی
۱۳۱.....	۳-۲-۱۵ احتمال یافتن بهترین رشتہ
۱۳۴.....	۳-۱۵ الگوهای پنهان مارکو
۱۳۵.....	۱-۳-۱۵ الگوریتم‌های ماتریس ساده شده
۱۳۸.....	۲-۳-۱۵ مثال الگوی پنهان مارکو: موضوعی‌سازی
۱۴۱.....	۴-۱۵ فیلترهای کالمون
۱۴۲.....	۱-۴-۱۵ نوسازی توزیع گاسین
۱۴۳.....	۲-۴-۱۵ یک مثال ساده‌ی تک بُعدی
۱۴۶.....	۳-۴-۱۵ موضوع کلی
۱۴۷.....	۴-۴-۱۵ کاربرد فیلترینگ کالمون
۱۴۹.....	۵-۱۵ شبکه‌های پویای بیز
۱۵۰.....	۱-۵-۱۵ DBN ساخت
۱۵۵.....	۲-۵-۱۵ استنتاج دقیق در DBN
۱۵۷.....	۳-۵-۱۵ استنتاج تقریبی در DBN
۱۶۰.....	۶-۱۵ نگهداری و رهگیری تعداد انبوهی از اشیا
۱۶۴.....	۷-۱۵ خلاصه‌ی مطالب فصل

۱۷۱.....	فصل شانزدهم / تصمیم‌سازی‌های ساده
۱۷۲.....	۱-۱۶ ترکیب باور و نیاز در شرایط عدم قطعیت
۱۷۳.....	۲-۱۶ مبانی نظریه‌ی سودمندی
۱۷۳.....	۱-۲-۱۶ محدودیت‌ها (قیدها) روی ترجیحات عقلانی
۱۷۵.....	۲-۲-۱۶ سودمندی در نتیجه‌ی ترجیحات
۱۷۷.....	۳-۱۶ توابع سودمندی
۱۷۸.....	۲-۳-۱۶ سودمندی دارایی (پول)
۱۸۱.....	۳-۳-۱۶ سودمندی مورد انتظار و یأس پس از تصمیم‌گیری
۱۸۳.....	۴-۳-۱۶ قضاوت انسانی و فقدان عقلانیت

۱۸۶.....	۴-۴ توابع سودمندی با صفت‌های متعدد
۱۸۶.....	۱-۴-۱۶ چیرگی یا تسلط
۱۸۹.....	۲-۴ ساختار ترجیحی و سودمندی با صفات متعدد
۱۹۱.....	۵-۵ شبکه‌های تصمیم‌ساز
۱۹۲.....	۱-۵-۱۶ توصیف یک مسئله‌ی تصمیم‌گیری با کمک شبکه‌ی تصمیم‌سازی
۱۹۳.....	۱-۵-۲ ارزیابی شبکه‌های تصمیم‌ساز
۱۹۴.....	۱-۶-۶ ارزش اطلاعات
۱۹۵.....	۱-۶-۱۶ یک نمونه مثال ساده
۱۹۵.....	۲-۶-۱۶ رابطه‌ی کلی محاسبه‌ی ارزش اطلاعات کامل
۱۹۷.....	۳-۶ ویژگی‌های ارزش اطلاعات
۱۹۸.....	۴-۶ پیاده‌سازی یک عامل هوشمند جمع‌آوری اطلاعات
۲۰۰.....	۷-۶ سیستم‌های خبره‌ی تصمیم‌سازی نظری
۲۰۳.....	۸-۶ خلاصه‌ی مطالب فصل

فصل هفدهم/تصمیم‌سازی‌های پیچیده

۲۱۱.....	۱-۱۷ مسایل تصمیم‌گیری زنجیره‌ای (پی‌درپی)
۲۱۲.....	۱-۱-۱۷ سودمندی‌ها در گذر زمان
۲۱۵.....	۲-۱-۱۷ سیاست‌گذاری‌های بهینه و سودمندی حالت‌ها
۲۱۸.....	۲-۲-۱۷ الگوریتم تکرار ارزش
۲۱۹.....	۲-۲-۱۷ معادله‌ی بلمن برای سودمندی‌ها
۲۲۰.....	۲-۲-۱۷ الگوریتم تکرار ارزش
۲۲۲.....	۳-۲-۱۷ همگرایی الگوریتم تکرار ارزش
۲۲۵.....	۳-۳-۱۷ تکرار سیاست‌گذاری
۲۲۸.....	۴-۴-۱۷ تحلیل MDP های مشاهده‌پذیر نسبی
۲۲۸.....	۱-۴-۱۷ تعریف مسایل POMDP
۲۳۱.....	۲-۴-۱۷ تکرار ارزش برای مسایل POMDP
۲۳۵.....	۳-۴-۱۷ عامل‌های آنلاین برای مسایل POMDP
۲۳۸.....	۵-۱۷ تصمیم‌سازی با حضور چندین عامل (نظریه‌ی بازی‌ها)
۲۳۹.....	۱-۵-۱۷ بازی‌های تک حرکتی
۲۴۸.....	۲-۵-۱۷ بازی‌های تکرارشونده
۲۵۰.....	۳-۵-۱۷ بازی‌های زنجیره‌ای
۲۵۷.....	۶-۶-۱۷ الگو یا روش طرح
۲۵۷.....	۱-۶-۱۷ مزایده‌ها (حراجی‌ها)
۲۶۳.....	۲-۶-۱۷ منافع مشترک
۲۶۵.....	۷-۶-۱۷ خلاصه‌ی مطالب فصل

فصل هجدهم/یادگیری از امثال

۲۷۳.....	۱-۱۸ قالب‌های یادگیری
۲۷۴.....	۲-۱۸ یادگیری ناظرتی

۲۷۹.....	۳-۱۸ یادگیری درختان تصمیم‌ساز.....
۲۷۹.....	۱-۳-۱۸ توصیف درخت تصمیم‌ساز.....
۲۸۰.....	۲-۳-۱۸ توصیف گرایی درختان تصمیم‌سازی.....
۲۸۲.....	۳-۱۸ استنتاج درختان تصمیم‌ساز از امثال (نمونه‌ها).....
۲۸۸.....	۵-۳-۱۸ عمومی‌سازی و شایستگی بیش از حد.....
۲۹۱.....	۶-۳-۱۸ وسعت کاربرد درختان تصمیم‌سازی
۲۹۲.....	۴-۱۸ ارزیابی و گرینش بهترین فرضیه.....
۲۹۴.....	۱-۴-۱۸ ۱ گزینش الگو: پیچیدگی در برابر تناسب برآندگی.....
۲۹۶.....	۲-۴-۱۸ ۲ از نرخ خطأ تا اتفاف.....
۲۹۹.....	۳-۴-۱۸ ۳ انتظام
۳۰۰.....	۵ نظریه‌ی یادگیری
۳۰۳.....	۱-۵-۱۸ ۱ مثال یادگیری PAC : یادگیری فهرست‌های تصمیم‌سازی
۳۰۵.....	۶-۱۸ ۶ رگرسیون و طبقه‌بندی با الگوهای خطی
۳۰۶.....	۱-۶-۱۸ ۱ رگرسیون خطی تک متغیر
۳۰۹.....	۲-۶-۱۸ ۲ رگرسیون خطی چند متغیر
۳۱۲.....	۳-۶-۱۸ ۳ طبقه‌بندی خطی با یک آستانه‌ی دشوار
۳۱۵.....	۴-۶-۱۸ ۴ طبقه‌بندی خطی همراه با رگرسیون منطقی
۳۱۷.....	۷-۱۸ ۷ شبکه‌های عصبی مصنوعی
۳۱۸.....	۱-۷-۱۸ ۱ ساختارهای شبکه‌ی عصبی
۳۲۰.....	۲-۷-۱۸ ۲ شبکه‌های عصبی تغذیه‌ی مستقیم تک لایه (اداراک‌کننده‌ها).....
۳۲۲.....	۳-۷-۱۸ ۳ شبکه‌های عصبی چند لایه‌ی تغذیه‌ی مستقیم
۳۲۴.....	۴-۷-۱۸ ۴ یادگیری در شبکه‌های چندلایه
۳۲۸.....	۵-۷-۱۸ ۵ سازه‌های شبکه‌ی عصبی یادگیر
۳۲۹.....	۸-۱۸ ۸ الگوهای غیرپارامتری
۳۳۰.....	۱-۸-۱۸ ۱ الگوهای نزدیک‌ترین همسایه
۳۳۲.....	۲-۸-۱۸ ۲ یافتن نزدیک‌ترین همسایگان با درختان از نوع k-d
۳۳۴.....	۳-۸-۱۸ ۳ درهم‌ریزی حساس-موضع
۳۳۵.....	۴-۸-۱۸ ۴ رگرسیون غیرپارامتری
۳۳۸.....	۹-۱۸ ۹ ماشین‌های بردار پشتیبان
۳۴۳.....	۱۰-۱۸ ۱۰ یادگیری جمعی (گروهی)
۳۴۷.....	۱۱-۱۸ ۱۱-۱۰-۱۸ ۱ یادگیری فعال (آنلاین).....
۳۴۹.....	۱۱-۱۸ ۱۱ یادگیری عملی ماشین
۳۴۹.....	۱-۱۱-۱۸ ۱۱-۱ ۱ موضع مطالعاتی ۱: تشخیص ارقام دستنویس
۳۵۲.....	۲-۱۱-۱۸ ۱۱-۲ موضع مطالعاتی ۲: قیمت مسکن و درک واژگان
۳۵۴.....	۱۲-۱۸ ۱۲ خلاصه‌ی مطالب فصل

فصل نوزدهم / دانش یادگیری

۳۶۳.....	۱-۱۹ ۱-۱۹ قالب‌بندی منطقی از یادگیری
۳۶۴.....	۱-۱۹ ۱-۱۹ مثال‌ها و فرضیه‌ها

۳۶۶.....	۲۱-۱-۱۹ کاوش بهترین - فرضیه‌ی - جاری
۳۶۹.....	۳-۱-۱۹ جستجو با کمترین التزام
۳۷۴.....	۲-۱۹ دانش یادگیری
۳۷۵.....	۱-۲-۱۹ پاره‌ای مثال‌های ساده
۳۷۶.....	۲-۲-۱۹ پاره‌ای از الگوهای عمومی
۳۷۸.....	۳-۱۹ یادگیری بر مبنای تشریح
۳۷۹.....	۱-۳-۱۹ استنتاج قواعد کلی از مثال‌های آموزشی
۳۸۱.....	۲-۳-۱۹ افزایش کارایی
۳۸۳.....	۴-۱۹ یادگیری با استفاده از اطلاعات مرتبط
۳۸۴.....	۱-۴-۱۹ تعیین فضای فرضیه
۳۸۴.....	۲-۴-۱۹ بهره‌گیری از اطلاعات مرتبط و موضوع یادگیری
۳۸۷.....	۵-۱۹ برنامه‌نویسی منطقی استنتاجی
۳۸۷.....	۱-۵-۱۹ یک مثال
۳۹۰.....	۲-۵-۱۹ روش‌های یادگیری استنتاجی فراز به فرود
۳۹۴.....	۳-۵-۱۹ یادگیری استقرایی به کمک قیاس معکوس
۳۹۶.....	۴-۵-۱۹ انجام کشف با برنامه‌نویسی منطق استنتاجی
۳۹۸.....	۶-۱۹ خلاصه‌ی مطالب فصل

فصل بیستم / یادگیری الگوهای احتمالی

۴۰۱.....	۱ یادگیری آماری
۴۰۲.....	۲ یادگیری به کمک داده‌های کامل
۴۰۶.....	۲-۱ یادگیری پارامتر با درست‌نمایی بیشینه: الگوهای گستته
۴۰۶.....	۲-۲ الگوهای خام بیز
۴۰۹.....	۲-۳ یادگیری پارامتر درست‌نمایی بیشینه: الگوهای پیوسته
۴۱۰.....	۲-۴ یادگیری پارامتر بیزین
۴۱۲.....	۲-۵ ساختار شبکه‌های یادگیری بیزین
۴۱۵.....	۲-۶ تخمين فشردگی (چکالی) به کمک الگوهای غیرپارامتری
۴۱۶.....	۳ یادگیری با متغیرهای پنهان شده: الگوریتم EM
۴۱۸.....	۳-۱ خوش‌سازی بدون نظارت: یادگیری ترکیبات گاوین
۴۲۰.....	۳-۲ یادگیری شبکه‌های بیزین با متغیرهای نهان
۴۲۳.....	۳-۳ عامل یادگیر الگوهای پنهان مارکو
۴۲۵.....	۳-۴ قالب عمومی الگوریتم EM
۴۲۶.....	۳-۵ سازه‌های شبکه‌های یادگیری بیز با استفاده از متغیرهای نهان شده
۴۲۷.....	۴ خلاصه‌ی مطالب فصل

فصل بیست و یکم / یادگیری تقویتی

۴۳۳.....	۱ پیش‌گفتار
۴۳۳.....	۲ یادگیری تقویت شده خنثی
۴۳۵.....	۲-۱ پیش‌بینی مستقیم سودمندی
۴۳۷.....	۲-۲

۴۳۸.....	۲-۲ برنامه‌نویسی تطبیق‌پذیر پویا.....
۴۴۰.....	۳-۲ یادگیری تفاضلی موقتی (گذر).....
۴۴۴.....	۳-۳ یادگیری تقویت شده‌ی فعال.....
۴۴۴.....	۱-۳ پویش (کاوش).....
۴۴۸.....	۲-۳ یادگیری یک تابع عملیات- سودمندی.....
۴۵۱.....	۴-۲۱ تعمیم یادگیری تقویت شده.....
۴۵۵.....	۵-۲۱ جستجوی خط مشی (سیاست‌گذاری).....
۴۵۸.....	۶-۲۱ کاربردهای یادگیری تقویت شده.....
۴۵۸.....	۱-۶ کاربردهای انجام بازی‌ها
۴۵۹.....	۲-۶ کاربرد در کنترل ربات
۴۶۱.....	۷-۲۱ خلاصه‌ی مطالب فصل

فصل بیست و دوم / پردازش زبان‌های طبیعی

۴۶۵	۱-۲۲ الگوهای زبان
۴۶۶	۱-۱-۲۲ الگوهای کاراکتر N-gram
۴۶۸	۲-۱-۲۲ هموارسازی الگوهای n-گرام
۴۷۰	۳-۱-۲۲ ارزیابی الگو
۴۷۰	۴-۱-۲۲ الگوهای واژه‌ای N-گرام
۴۷۲	۲-۲۲ طبقه‌بندی متن
۴۷۴	۱-۲-۲۳ طبقه‌بندی با استفاده از فشرده‌سازی داده‌ها
۴۷۵	۳-۲۲ بازیابی اطلاعات
۴۷۶	۱-۳-۲۲ توابع کسب امتیاز IR
۴۷۷	۲-۳-۲۲ ارزیابی سیستم IR
۴۷۸	۳-۳-۲۲ پالایش‌های IR
۴۸۰	۴-۳-۲۲ الگوریتم رتبه‌بندی پیچ (PageRank)
۴۸۱	۳-۲۲ ۵- الگوریتم جستجوی عنوان: HITS
۴۸۲	۶-۳-۲۲ پاسخگویی پرسش
۴۸۴	۴-۲۲ استخراج اطلاعات
۴۸۵	۱-۴-۲۲ نظریه‌ی ماشین‌های حالت محدود برای استخراج اطلاعات
۴۸۸	۲-۴-۲۲ الگوهای احتمالاتی استخراج اطلاعات
۴۹۰	۳-۴-۲۲ میدان‌های مشروط تصادفی استخراج اطلاعات
۴۹۲	۴-۴-۲۲ استخراج هستی‌شناسی از کالبدهای بزرگتر
۴۹۳	۵-۴-۲۲ تولید خودکار قالب
۴۹۵	۶-۴-۲۲ قائمه‌ی ماشین
۴۹۷	۵-۲۲ خلاصه‌ی مطالب فصل

فصل بیست و سوم / ارتباط به کمک زبان‌های محاوره‌ی طبیعی

۵۰۱.....	۱-۲۳ گرامر ساختار فراز
۵۰۱.....	۱-۲۳ ۱- واژه‌نامه‌ی زبان ۰

۵۰۴.....	۲-۱ قواعد دستوری (گرامر) زبان Σ_0	۲۳
۵۰۷.....	۲-۲ تحلیل ترکیب (تجزیه).....	۲۳
۵۱۰.....	۱-۲ احتمالات یادگیری (PCFG).....	۲۳
۵۱۲.....	۲-۲ مقایسه‌ی دو الگوی چارچوب آزاد و مارکو.....	۲۳
۵۱۳.....	۳-۳ الحالق تفسیرهای گرامری و معنایی.....	۲۳
۵۱۳.....	۱-۳ تحلیل واژگانی PCFG.....	۲۳
۵۱۴.....	۲-۳ تعریف رسمی قوانین گرامر الحالقی.....	۲۳
۵۱۵.....	۳-۳ توافق موردی و توافق نهاد- فعل.....	۲۳
۵۱۷.....	۴-۳ تفسیر مفاهیم.....	۲۳
۵۲۰.....	۵-۳ پیچیدگی‌ها.....	۲۳
۵۲۶.....	۴-۴ ترجمه‌ی ماشین.....	۲۳
۵۲۹.....	۱-۴ سیستم‌های ترجمه‌ی ماشین.....	۲۳
۵۲۹.....	۲-۴ ماشین‌های ترجمه‌ی آماری.....	۲۳
۵۳۴.....	۵-۵ تشخیص گفتار.....	۲۳
۵۳۶.....	۱-۵ الگوی آوا.....	۲۳
۵۴۰.....	۲-۵ الگوی زبان.....	۲۳
۵۴۰.....	۳-۵ ساخت یک تشخیص دهنده‌ی گفتار.....	۲۳
۵۴۲.....	۶ خلاصه مطالب فعل.....	۲۳

۵۴۹

۵۵۱.....	۱-۱ اطلاعات تصویر.....	۲۴
۵۵۱.....	۱-۱ تصاویر بدون عدسی: اتفاق تاریک.....	۲۴
۵۵۴.....	۲-۱ سیستم‌های عدسی.....	۲۴
۵۵۵.....	۳-۱ نقشه‌نگاری مقیاس‌گذاری شده.....	۲۴
۵۵۵.....	۴-۱ نور و سایه.....	۲۴
۵۵۷.....	۵-۱ رنگ.....	۲۴
۵۵۹.....	۲-۲ عملکرد ابتدایی پردازش تصویر.....	۲۴
۵۵۹.....	۱-۲ تشخیص لبه (نبش).....	۲۴
۵۶۳.....	۲-۲ تاروپود (بافت).....	۲۴
۵۶۴.....	۳-۲ جریان نور.....	۲۴
۵۶۶.....	۴-۲ قطعه‌بندی تصاویر.....	۲۴
۵۶۸.....	۳-۳ تشخیص اشیا به کمک ظاهر آنها.....	۲۴
۵۷۰.....	۱-۳ ظواهر پیچیده و عناصر الگو.....	۲۴
۵۷۱.....	۲-۳ تشخیص عابر پیاده به کمک ویژگی‌های.....	۲۴
۵۷۴.....	۴-۴ بازسازی دنیای سه بعدی (3D).....	۲۴
۵۷۵.....	۱-۴ اختلاف منظر (دیدگشت) حرکت.....	۲۴
۵۷۶.....	۲-۴ بینایی در عمق با دو چشم.....	۲۴
۵۷۸.....	۳-۴ بینایی چندگانه.....	۲۴
۵۷۹.....	۴-۴ بافت (تاروپود).....	۲۴

۵۸۰	۵ سایه‌اندازی ۴-۲۴
۵۸۲	۶ حد فاصل (محیط مرئی) ۴-۲۴
۵۸۳	۷-۴ اجسام و ساختار هندسه‌ای صحنه‌ها ۲۴
۵۸۶	۵ تشخیص اشیا به کمک اطلاعات ساختار ۲۴
۵۸۷	۱-۵ هندسه‌ی بدن: بازیابی بازوی و پاها ۲۴
۵۸۹	۲-۵ ظاهر همسان: رهگیری مردمان در ویدیو ۲۴
۵۹۰	۶ بهره‌گیری از بینایی ۲۴
۵۹۲	۱-۶ واژگان و تصاویر ۲۴
۵۹۳	۲-۶ بازسازی با استفاده از رویت‌های بی‌شمار ۲۴
۵۹۴	۳-۶ بهره‌گیری از بینایی به منظور کنترل حرک ۲۴
۵۹۷	۷ خلاصه مطالب فصل ۲۴

۶۰۱	فصل بیست و پنجم/رباتیک
۶۰۱	۱ پیش‌گفتار ۲۵
۶۰۴	۲ سخت‌افزار ربات ۲۵
۶۰۴	۱-۲ حسگرها ۲۵
۶۰۷	۲-۲ اندام‌های ربات ۲۵
۶۱۱	۳-۳ ادراک رباتیک ۲۵
۶۱۲	۱-۳ موضعی‌سازی و نقشه‌نگاری ۲۵
۶۱۹	۲-۳ سایر گونه‌های ادراک ۲۵
۶۲۰	۳-۳ یادگیری ماشین و ادراک ربات ۲۵
۶۲۱	۴ برنامه‌ریزی برای حرکت (جا به جایی) ۲۵
۶۲۱	۱-۴ فضای پیکربندی ۲۵
۶۲۴	۲-۴ روش‌های تجزیه‌ی سلول ۲۵
۶۲۶	۳-۴ اعمال تغییر در توابع هزینه ۲۵
۶۲۸	۴-۴ روش‌های تجزیه‌ی اسکلت ۲۵
۶۲۹	۵ برنامه‌ریزی حرکت‌های فاقد قطعیت ۲۵
۶۳۱	۱-۵ روش‌های قدرتمند ۲۵
۶۳۴	۶-۶ جا به جایی ۲۵
۶۳۴	۱-۶ پویایی و کنترل ۲۵
۶۳۷	۲-۶ کنترل میدان پتانسیل ۲۵
۶۳۸	۳-۶ کنترل افعاعی (واکنشی) ۲۵
۶۴۰	۴-۶ کنترل یادگیری تقویت شده ۲۵
۶۴۱	۷-۶ معما ری‌های نرم‌افزار رباتیک ۲۵
۶۴۱	۱-۷ معما ری استقرایی ۲۵
۶۴۳	۲-۷ معما ری ۳ لایه ۲۵
۶۴۴	۳-۷ معما ری خط لوله ۲۵
۶۴۵	۸-۷ قلمروهای کاربردی ۲۵
۶۵۰	۹-۷ خلاصه‌ی مطالب فصل ۲۵

فصل بیست و ششم / بنیان‌های فلسفی هوش مصنوعی.....

۶۵۹.....	۱ هوش مصنوعی ضعیف: آیا ماشین‌ها قادر به عملکرد هوشمند هستند؟.....	۲۶
۶۶۰.....	۱-۱ بحث از نقطه‌نظر ناتوانی	۲۶
۶۶۱.....	۱-۲ تردیدهای ریاضی	۲۶
۶۶۳.....	۲-۱ بحث پیرامون عدم رسمیت.....	۲۶
۶۶۴.....	۲-۲ هوش مصنوع قوی: آیا واقعاً ماشین‌ها قادر به تفکر هستند؟.....	۲۶
۶۶۷.....	۲-۳ حالت‌های ذهنی و مغز درون خمره	۲۶
۶۷۰.....	۲-۴ فلسفه‌ی ذهن و تجربه‌ی جایگزینی مغز	۲۶
۶۷۱.....	۲-۵ طبیعت‌گرایی بیولوژیکی و اتاق چینی	۲۶
۶۷۳.....	۲-۶ اصول اخلاقی و تهدیدهای توسعه و تکامل هوش مصنوعی	۲۶
۶۷۷.....	۲-۷ خلاصه‌ی مطالب فصل	۲۶
۶۷۸.....		
۶۸۴.....		

فصل بیست و هفتم / هوش مصنوعی: حال و آینده.....

۶۸۷.....	۱ عناصر عامل	۲۷
۶۸۸.....	۲ معماری عامل	۲۷
۶۹۱.....	۳ آیا در جهت درست حرکت می‌کنیم؟	۲۷
۶۹۳.....	۴ فرجام موفقیت AI برای انسان چیست؟	۲۷
۶۹۶.....		
۶۹۹.....	پیوست‌ها	